

Drugo mnenje

Smernica trajnostnega financiranja BKS Bank AG, različica 2024

Banka BKS Bank AG v okviru smernice trajnostnega financiranja izdaja zelene, družbene in trajnostne obveznice ter ponuja varčevalne produkte in tekoče račune. Tako ustvarjena sredstva se uporabljajo za financiranje z okoljskim in družbenim poudarkom.

Trajnostni vidik uporabe sredstev

Finančne kategorije te smernice so široko opredeljene ter vključujejo denimo obnovljive vire energije, energetske učinkovite stavbe, trajnostno mobilnost, zdravje, izobraževanje in cenovno dostopna stanovanja. Pričakovane okoljske in družbene koristi so nedvomno pozitivne ter vsekakor odtehtajo vsa preostala tveganja.

Izbira in ovrednotenje projektov

Postopki in odgovornosti so jasno opredeljeni. Poleg pozitivnih zahtev veljajo na ravni banke tudi negativna merila (npr. kršenje človekovih pravic, premog, tobak), ki izključujejo okoljsko in družbeno izjemno problematične dejavnosti.

Upravljanje finančnih sredstev

Pravila smernice in preostali procesi v BKS Bank v zadostni meri zagotavljajo, da se sredstva, glede na vsebino, obseg in zapadlost, uporabljajo v skladu s predvidenim namenom.

Poročanje

Informacije o dodeljevanju sredstev v skladu s smernico ter o njihovem družbenem in okoljskem vplivu objavljamo enkrat letno. Objavljamo tudi smernico in predloženo drugo mnenje.

Trajnostni vidik izdajateljice

BKS Bank redno dosegata dobro trajnostno oceno agencije rfu, nazadnje – junija 2023 – je dosegla oceno »B+«, je pa tudi članica indeksa VÖNIX.

Skupna ocena

Ocena trajnosti trajnostne finančne smernice BKS Bank, ki povzema vse zgoraj navedene dejavnike, znaša »A-«. To je precej nad povprečjem in izpolnjuje zahteve smernice zelenih ali družbenih obveznic.

proaktivno		aktivno		nevtralno		negativno			
A+	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	EX
a			b			c			NR
ab				bc					
ba									

05/2024

Ključni podatki smernice

Izdajateljica
BKS Bank AG

Smernica
Smernica trajnostnega financiranja,
različica april 2024

Ključni podatki drugega mnenja

Datum objave
3. maj 2024

Veljavnost
Dokler smernica ostane
nespremenjena.

Analitik/analitičarka

Erich R. Hoffmann,
višji svetovalec
hoffmann@rfu.at

Skladnost

Preverjeni standardi

- ocena agencije rfu glede trajnosti
- načela ICMA glede zelenih obveznic
- načela ICMA glede družbenih obveznic
- smernice ICMA glede trajnostnih obveznic

rfu research GmbH

A-1060 Dunaj, Loquaipplatz 13/10
www.rfu.at, office@rfu.at, +43(0)1 7969999-0

Predmet in metodika drugega mnenja

Agencija rfu

Agencija rfu je od leta 1997 specializirana za trajnostne naložbe. Z izkušeno ekipo podpiramo institucionalne stranke pri razvoju in izvajanju v trajnostni razvoj usmerjenih naložbenih strategij in strategij financiranja, pa tudi z izdelavo izvedenskih mnenj za različne standarde in pripravo drugih mnenj.

Glede drugega mnenja

BKS Bank AG je agenciji rfu naročila, naj za smernico trajnostnega financiranja (v nadaljevanju: »smernica«) izdela zunanje izvedensko mnenje glede trajnostnega vidika – tako imenovano »Second Party Opinion« (SPO), torej drugo mnenje.

Predmet tega **začetnega drugega mnenja** je različica **smernice iz aprila 2024**.

Poleg same smernice so bili, med drugim, uporabljeni naslednji **vir**i: procesni dokumenti, poslovno in trajnostno poročanje, spletna stran, pisna in ustna izmenjava informacij z banko naročnico.

To drugo mnenje **velja**, dokler je v veljavi zgoraj navedena različica smernice. Spremembe ali dopolnitve smernice zahtevajo, odvisno od obsega in vsebine, popolnoma novo različico, spremembe ali dopolnitve oziroma vsaj posodobitev drugega mnenja.

V smernici je opredeljeno, kako se uporabljajo prihodki od trajnostnih finančnih produktov (kot so obveznice, vloge na trajnostnih varčevalnih in tekočih računih). Drugo mnenje bi moralo na razumljiv način prikazati dovoljeno uporabo prihodkov od izdaje instrumentov, izdanih v okviru te smernice, ter jih z vidika trajnosti oceniti ustno in v obliki bonitetne ocene. Pri tem sta upoštevana tudi primernost postopkov izbire za financiranja in trajnostni vidik izdajateljice same.

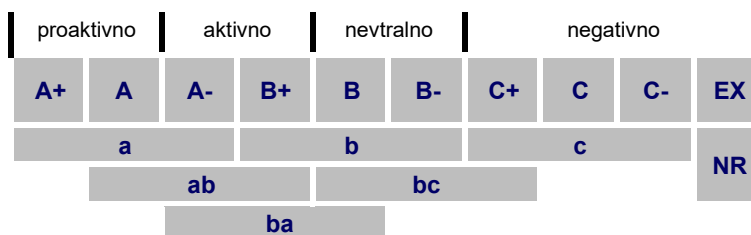
Poleg tega je bila v tem drugem mnenju preverjena skladnost smernice z zahtevami **izbranih standardov**. Ti izbrani standardi so načela zelenih obveznic (različica iz junija 2021), načela družbenih obveznic (različica iz junija 2023) in smernice za trajnostne obveznice (različica iz junija 2021) združenja ICMA (International Capital Markets Association). V zvezi z drugimi standardi (npr. načela ICMA za obveznice, povezane s trajnostjo, taksonomija EU, standardi EU za zelene obveznice) revizija ni bila izvedena.

Drugo mnenje je razdeljeno na naslednja **poglavja**: A. Opis smernice, B. Okoljski učinek uporabe sredstev, C. Družbeni učinek uporabe sredstev, D. Izbira in ovrednotenje projektov, E. Upravljanje finančnih sredstev, F. Poročanje, G. Trajnostni vidik izdajateljice, H. Skupna ocena, I. Skladnost s standardi.

Legenda: Modro uokvirjena polja vsebujejo opise zadevnih okvirnih pogojev. Besedilo za »●« navaja konkretne primere, za »►« pa sledijo interpretacije in ovrednotenja.

Ocena agencije rfu na področju trajnosti

Od A+ do C se zvrsti devet bonitetnih razredov modela agencije rfu glede trajnosti. Male črke (a, ab ...) označujejo zadevne bonitetne ocene, ki temeljijo na omejenih podatkih ali interpretaciji obstoječih informacij. Morebitni nadaljnji oznaki sta EX (Excluded – izključeno) in NR (No Rating – brez bonitetne ocene). Lestvica je absolutna – to pomeni, da ocene A+ ne prejme relativno najboljši primer, temveč primer, ki je teoretično najboljši. Zato se v praksi ocene porazdelijo po lestvici agencije rfu podobno kot pri krivulji v obliki zvona, pri čemer A–, vsekakor pa A pomeni dejansko najvišjo mogočo skupno oceno.

A. Opis smernice

.....

»Za katere projekte in prejemnike sredstev bodo uporabljena sredstva, zbrana v okviru smernice?«

.....

A.1. Smernica

● Smernica za trajnostno financiranje BKS Bank (v nadaljevanju: »smernica«) je bila dodatno razvita v začetku leta 2024 na podlagi prvotne različice iz leta 2022. Služi kot krovna smernica za dodeljevanje trajnostnega financiranja v strukturirani obliki ter njegovo refinanciranje z izdajo obveznic ali varčevalnimi produkti in tekočimi računi.

A.2. Projekti, ki jih lahko financiramo

● Z uporabo te smernice namerava BKS Bank financirati projekte s trajnostnimi koristmi na okoljskem (Green) ali družbenem (Social) področju. Odvisno od kategorije projekta refinanciramo zelene, družbene ali trajnostne (v smislu okoljskega in družbenega) obveznice ali varčevalne produkte in tekoče račune. Pridobljene neto prihodke uporabimo izključno za financiranje novih ali obstoječih projektov z okoljskimi ali družbenimi koristmi, ki izpolnjujejo pogoje za vključitev v sklad trajnostnega financiranja.

● Smernica določa naslednje kategorije okoljskih kreditov: (1) energetske učinkovite stavbe, (2) obnovljivi viri energije, (3) zelena mobilnost, (4) javna infrastruktura, (5) z viri gospodarno gospodarstvo, (6) krožno gospodarstvo, (7) blaženje fizičnih učinkov podnebnih sprememb. Te kategorije so bile v okviru drugega mnenja združene v tri krovne kategorije projektov za analizo okoljskega vpliva:

- obnovljiva energija, blažitev učinkov podnebnih sprememb (2. in 7. kategorija),
- energetske učinkovite stavbe, zelena mobilnost, infrastruktura (1., 3. in 4. kategorija),
- gospodarno ravnanje z viri, krožno gospodarstvo (5. in 6. kategorija).

● Smernica vključuje naslednje kategorije družbenih kreditov: (1) dostopna stanovanja, (2) dostop do izobraževanja, (3) zdravstveno varstvo, (4) neoviran dostop. V okviru drugega mnenja so bile družbene kategorije povzete v naslednji dve krovni projektni kategoriji za analizo družbenega učinka:

- dostopna stanovanja, dostop do izobraževanja (1. in 2. kategorija),
- zdravstveno varstvo, neoviran dostop (3. in 4. kategorija).

● Projekti se za vsako kategorijo okoljskih in družbenih kreditov izberejo na podlagi pozitivnih meril (»merila primernosti«), v nekaterih primerih pa tudi v obliki mejnih vrednosti za posamezno temo, ustreznih trajnostnih certifikatov in posebnih tehnologij. Nekatera merila se nanašajo tudi na operacionalizirano uredbo EU o taksonomiji, npr. za novogradnje, obnovo obstoječih stavb in proizvodnjo električne energije iz bioenergije. Uporabljajo se tudi družbena in okoljska merila za izključitev.

● Poleg zgoraj navedenih kreditnih kategorij so pod določenimi pogoji v splošnem financiranje v skladu s taksonomijo ter krediti na podlagi zadolžnice, vezani na ESG (okoljski, družbeni in upravljavski), in krediti, vezani na ESG, skladni s skladom trajnostnega financiranja.

● Posodobitve smernice so načrtovane, če se tržne prakse ali smernice (npr. standardi EU za obveznice, poročanje) spremenijo ali dodatno razvijejo in je načrtovan zunanji pregled.

A.3. Prejemniki financiranja

● Struktura strank BKS Bank kaže veliko izpostavljenost do osrednjih trgov Koroške, Štajerske, Dunaja, Gradišćanske in Spodnje Avstrije. Kar zadeva skupine strank, se večina poslovnih dejavnosti nanaša na mala in srednje velika podjetja, financiranje za javni sektor in zasebne stranke. Najpomembnejši sektorji so gradbeništvo in financiranje nepremičnin, predelovalna industrija ter v manjši meri financiranje vozil. Po obsegu so v ospredju mala in srednja financiranja.

B. Okoljski učinek uporabe sredstev

.....

»Kako uporaba pridobljenih finančnih sredstev vpliva na naravno okolje?«

.....

B.1. Obnovljiva energija, ublažitev fizičnih učinkov podnebnih sprememb

Čim hitreje povečanje zmogljivosti za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov je ključni element za premagovanje sedanje podnebne krize ter prehod na bolj trajnostno obliko družbe in gospodarstva. Po podatkih avstrijskega Zveznega ministrstva za podnebne ukrepe, okolje, energijo, mobilnost, inovacije in tehnologijo so obnovljivi viri energije leta 2021 predstavljali 36,4 % bruto končne porabe energije.

● Smernica zagotavlja financiranje gradnje, pridobivanja in posodabljanja elektrarn ter ukrepov v zvezi s prilagajanjem podnebnim spremembam.

- Zlasti sta omenjeni pridobivanje energije iz vetrne energije, sončne energije, fotovoltaike in vodne energije ter pridobivanje energije iz biomase.
- Ta kategorija vključuje tudi financiranje v zvezi s širitvijo električnih omrežij (npr. razdelilne postaje, stikališča in transformatorji).
- V zvezi z blažitvijo posledic podnebnih sprememb so omenjeni gradnja protipoplavnih ukrepov in ukrepi, ki prispevajo k zmanjšanju segrevanja oziroma ozelenitvi.

● Visoka družbena dodana vrednost tehnologij za pridobivanje energije iz obnovljivih virov, povečanje energetske učinkovitosti in razširitev ustrezne infrastrukture ter ukrepov za prilagoditev na že nastale podnebne spremembe je veliko večja od preostalih družbenih in okoljskih tveganj. Projekti, ki jih lahko financiramo v okviru te smernice, pomembno prispevajo k čisti in učinkoviti proizvodnji energije ter prilagajanju podnebnim spremembam. Sama smernica kaže, da so te kategorije financiranja usklajene s cilji trajnostnega razvoja 7 (dostopna in čista energija), 9 (industrija, inovacije in infrastruktura) in 13 (podnebni ukrepi).

Nekateri pozitivni učinki so lahko omejeni in so obravnavani v nadaljevanju.

● Za vetrno, hidroenergijo in sončno energijo so značilni visoke intenzivnosti izpustov ter drugi vplivi na okolje v fazi gradnje in v dobavni verigi (zlasti proizvodnja jekla, betona in cementa ter pridobivanje surovin). Smernica ne vsebuje izrecnih meril za okoljska javna naročila in odgovorno upravljanje dobavne verige.

● Za biomaso so uporabljena merila za tehnično ocenjevanje iz taksonomije EU. Proizvodnja biomase za energetsko izrabo predstavlja potencialno konkurenco zemljiščem za proizvodnjo hrane. Poleg tega se lahko pojavijo potencialno negativni vplivi na lokalno in regionalno biotsko raznovrstnost. Izrecnih meril za to ni.

● Gradnja in obratovanje hidroelektrarn predstavljata dolgoročne posege v vodno ekologijo. Smernica ne predvideva obvezne presoje in upravljanja lokalnih okoljskih vplivov.

● Podnebne spremembe poleg višjih temperatur pomenijo tudi pogostejše in hujše vremenske pojave. Nujnost ukrepov za prilagajanje podnebnim spremembam je povezana z napredovanjem podnebnih sprememb. Vloge, ki spadajo v to kategorijo financiranja, so lahko zelo različne ter lahko prispevajo k zaščitnim ukrepom pred poplavami, močnim deževjem in zemeljskimi plazovi ter k ukrepom za zmanjšanje vročine. Pozitiven prispevek k trajnostnemu razvoju je samoumeven, vendar se lahko na ravni posameznega projekta zelo razlikuje.

● Smernica pri projektih na področju energije iz obnovljivih virov ne predvideva mehanizmov za lokalno udeležbo oziroma metod za sodelovanje ključnih zainteresiranih strani. Zlasti v primeru vetrne energije lahko dejavno vključevanje zainteresiranih strani pripomore k večji sprejemljivosti.

► **Na domačem trgu BKS Bank financiranje obnovljivih virov energije in povezane infrastrukture prispeva k trajnostnemu gospodarstvu. Kategorije iz smernice pozitivno vplivajo tudi na prilagajanje podnebnim spremembam. Nekaj družbenih in okoljskih vidikov pa je še vedno premalo zastopanih, na primer dobavna veriga, sodelovanje zainteresiranih strani ali biotska raznovrstnost.**

B.2. Energetsko učinkovite stavbe, zelena mobilnost, infrastruktura

Po podatkih avstrijske Zvezne agencije za okolje sta gradbeni in prometni sektor med tremi največjimi nacionalnimi onesnaževalci s toplogrednimi plini. Poleg uporabe stavb in prometne infrastrukture, ki povzročata veliko izpustov, se velike količine toplogrednih plinov proizvajajo tudi pri gradnji in v dobavni verigi (zlasti pri proizvodnji betona in cementa). Hitro razogljčenje teh dveh sektorjev je zato ključnega pomena za doseganje cilja 1,5 stopinje.

● Smernica zajema naslednja področja financiranja za stavbe, mobilnost in infrastrukturo:

- Financira gradnjo (novogradnje in obnove) ter nakup energetsko učinkovitih stavb. Vrednosti praga in zahtevani certifikati so izbrani v skladu z industrijskimi standardi.
- Za zeleno mobilnost se financirajo železniška in motorna vozila na električni ali vodikov pogon, vključno s širitvijo oziroma razvojem infrastrukture za polnjenje vodika.
- V skupino kreditov, ki so del gradnje/vzdrževanja infrastrukture javnega prevoza (lokalni javni prevoz), spadajo na primer kolesarske steze in pešpoti ter sistemi za razsvetljavo LED ali fotovoltaični sistemi razsvetljave.
- Vključuje tudi financiranje sodobnih komunikacijskih omrežij, kot je širitev optičnega omrežja.

● Visoka družbena dodana vrednost okolju prijaznih stavb in čistih ali prometnih možnosti z nizkimi izpusti jasno odtehta preostala družbena in okoljska tveganja. Projekti, ki se lahko financirajo iz smernice, pomembno prispevajo k razogljčenju gradbenega in prometnega sektorja na domačem trgu. Gradnja infrastrukture za širitev javnega prevoza lahko v primerjavi z zasebnim prevozom pomembno prispeva k zmanjšanju izpustov CO₂ na manj razvitih podeželskih območjih. Digitalizacija s pomočjo sodobnih komunikacijskih omrežij potencialno zmanjšuje obremenitev okolja. Sama smernica kaže, da so te kategorije financiranja usklajene s cilji trajnostnega razvoja 7 (dostopna in čista energija), 9 (industrija, inovacije in infrastruktura) in 13 (podnebni ukrepi).

Nekateri pozitivni učinki so lahko omejeni in so obravnavani v nadaljevanju.

● Trajnost stavb se skladno s smernico med drugim ocenjuje s certifikati (ÖGNI/DGNB, BREEAM ali LEED). Uporaba povpraševanja po primarni energiji (10 % pod državnim načrtom) za opredelitev trajnostnih nepremičnin se osredotoča na fazo uporabe. Vendar je faza gradnje, ki zahteva veliko materiala in energije ter s tem povzroča tudi veliko izpustov, upoštevana le delno.

● Smernica razlikuje med stanovanjskimi in poslovnimi oziroma pisarniškimi stavbami. Vendar pa ne razlikuje med enodružinskimi hišami in večstanovanjskimi zgradbami. Zlasti enodružinske hiše v okolici mestnih središč v svojem življenjskem ciklu povzročajo večje izpuste toplogrednih plinov kot stanovanjski bloki v središču mesta.

● Po podatkih iz poročila Zvezne agencije za okolje o porabi zemljišč se v Avstriji vsako leto porabi približno 41 km² zemljišč, zlasti pri gradbenih dejavnostih. Posledice so pogostejše poplave zaradi močnih padavin, nepopravljiva izguba rodovitnosti prsti in pospešena izguba biotske raznovrstnosti. Ukrepi za zmanjšanje pozidave v smernici niso izrecno omenjeni.

● Področje »zelenih mobilnosti« je deloma v navzkrižju s podnebnimi in okoljskimi ter družbenimi merili. Surovine, kot je litij za baterije električnih vozil, se pogosto pridobivajo v problematičnih okoljskih (in družbenih) razmerah.

● Okoljska kakovost elektromobilnosti je v veliki meri odvisna od ustrezne mešanice električne energije. Čeprav je delež energije iz obnovljivih virov na domačem trgu visok, smernica v zvezi s tem ne vsebuje nobenih meril.

● Čeprav sodobna komunikacijska infrastruktura zmanjšuje potrebo po mobilnosti, ostaja zaradi velike porabe energije precejšen okoljski odtis.

► **Poraba energije in z njo povezani izpusti toplogrednih plinov so pomemben del okoljskega vpliva financiranih stavb ter prometne in komunikacijske infrastrukture. Smernica za to le delno določa posebne zahteve. Nekateri vidiki, kot so tesnjenje tal, okvirni pogoji za elektromobilnost ali zelena informativna tehnologija, še niso bili v celoti obravnavani.**

B.3. Gospodarno ravnanje z viri, krožno gospodarstvo

Zaradi vse večje porabe virov so naravni sistemi vse bolj obremenjeni. V kmetijstvu, vodarstvu in gozdarstvu negativne vplive na okolje preprečujejo pristopi in tehnologije varčevanja z viri in krožnega gospodarjenja. V industriji je mogoče že uporabljene materiale ponovno vključiti v krogotok, kar prispeva k zmanjšanju negativnih vplivov na okolje. Poleg tega preprečevanje in nadzor onesnaževanja okolja pomembno prispevata k ohranjanju ekosistemov.

● Smernica obravnava gospodarno ravnanje z viri ter krožno gospodarstvo in upravljanje vod v naslednjih kategorijah:

- V zvezi s trajnostnim upravljanjem virov se financirajo samo projekti (proizvodni obrati, novi proizvodni procesi), ki so povezani z vsaj 30-odstotnim prihrankom virov v primerjavi s predhodnim modelom in ki izpolnjujejo visoke tehnične standarde.
- Na področju upravljanja vod in odpadnih vod se financirajo projekti, ki omogočajo učinkovitejšo rabo, oskrbo in recikliranje vode.
- Poleg sistemov zbiranja odpadkov ter sistemov za recikliranje in ponovno uporabo se na področju krožnega gospodarstva financirajo tudi projekti, ki so izrecno namenjeni izboljšanju možnosti recikliranja ali ponovne uporabe izdelkov.

● Visoka družbena dodana vrednost financiranih projektov je veliko večja od preostalih družbenih in okoljskih tveganj. Projekti, ki se lahko financirajo v okviru te smernice, pomembno prispevajo k ohranjanju ali obnovi virov ter zmanjšanju porabe materialov, energije in vode ter tako preprečujejo negativne vplive na okolje. Sama smernica kaže, da so te kategorije financiranja usklajene s cilji trajnostnega razvoja 9 (industrija, inovacije in infrastruktura), 12 (odgovorni vzorci potrošnje in proizvodnje) in 13 (podnebni ukrepi).

Nekateri pozitivni učinki so lahko omejeni in so obravnavani v nadaljevanju.

● Cilj proizvodnje, ki varčuje z viri, sam po sebi ne upošteva uporabnosti proizvedenega izdelka v smislu zadovoljevanja pomembnih osnovnih potreb.

● Osrednjega pomena ni le čim bolj učinkovito izkoriščanje razpoložljive vode, temveč tudi splošno zmanjšanje porabe vode. Ta vidik je v smernici upoštevan le posredno.

● Pogosto velik okoljski vpliv sistemov vodne tehnologije v fazi gradnje in v začetni dobavni verigi ni obravnavan. Ni izrecnih meril za okoljska javna naročila ali zahtevanih mehanizmov za presojo vplivov na okolje.

● Na področju krožnega gospodarstva bi bilo treba načelu preprečevanja nastajanja odpadkov dati jasno prednost pred ponovno uporabo ali recikliranjem. Ta prednostna razvrstitev iz smernice ni razvidna.

► **Financiranje poslovanja, gospodarnega z viri, in krožnega gospodarstva pomembno prispeva k ohranjanju okoljskih omejitev. Na nekaterih področjih financiranja so zahteve smernice še vedno precej odprto oblikovane.**

B.4. Bonitetna ocena – okoljski učinek uporabe sredstev

● V naslednji oceni je upoštevano pričakovanje, da bo v kategorijah financiranja obnovljivih virov energije, blaženja fizičnih učinkov podnebnih sprememb, energetske učinkovitih stavb, zelene mobilnosti in infrastrukture za zdaj obstajal največji obseg kreditov.

proaktivno		aktivno		nevtralno			negativno		
A+	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	EX
a			b			c			NR
ab				bc					
ba									

C. Družbeni učinek uporabe sredstev

.....

»Kako uporaba pridobljenih finančnih sredstev vpliva na družbo oz. njene najpomembnejše deležnike?«

.....

C.1. Dostopna stanovanja in možnost izobraževanja

Možnost pridobitve cenovno dostopnih stanovanj in visokokakovostnega izobraževanja je ključnega pomena za trajnostni družbeni razvoj. Te osnovne infrastrukture in storitve ustvarjajo pogoje za gospodarsko rast in inovacije ter pomagajo zmanjševati družbene razlike.

- Smernica BKS Bank vključuje cenovno dostopna stanovanja in dostop do izobraževanja v naslednjih oblikah:
 - Financiranje se namenja ustvarjanju cenovno dostopnih stanovanj v obliki subvencioniranih najemnih in zadružnih stanovanj.
 - Sredstva se usmerjajo v gradnjo ali prenovo izobraževalnih ustanov na vseh ravneh in neposredno udeležencem izobraževanj.
- Projekti, ki se glede na smernico lahko financirajo, so izrecno namenjeni prikrajšanim ali ranljivim družbenim skupinam ali skupinam, ki si zaslužijo podporo in imajo zato veliko splošno družbeno korist. Smernica kaže, da so te kategorije financiranja usklajene s cilji trajnostnega razvoja 1 (boj proti revščini), 4 (kakovostno izobraževanje), 9 (industrija, inovacije in infrastruktura) in 11 (trajnostna mesta in skupnosti).

Nekateri pozitivni učinki so lahko omejeni in so obravnavani v nadaljevanju.

- Ustvarjanje družbene infrastrukture, zlasti v obliki stavb, je lahko v nasprotju z okoljskimi cilji, na primer zaradi porabe zemljišč in virov.
- Smernica ne spodbuja neposredno integrativne oblike stanovanj, kot so medgeneracijska ali medkulturna stanovanja.
- Vsa družbena tveganja, ki lahko obstajajo v fazi gradnje ali v dobavni verigi, kot so negotovi delovni pogoji ali neetične poslovne prakse, v smernici niso obravnavana.

► **Družbena vrednost financiranja je neposredna posledica osredotočenosti na cenovno dostopna stanovanja in izobraževanje. Zaradi obsežnosti in kompleksnosti teh področij morajo v smernici ostati odprti nekateri pomožni pogoji za trajnostno zasnovo, kot so tveganja v fazi gradnje. Vendar so tveganja zaradi regionalne osredotočenosti na domači trg banke izdajateljice majhna.**

C.2. Zdravstveno varstvo in neoviran dostop

Zagotavljanje zdravstvenih storitev prebivalstvu je v sodobnih družbah ključni steber kakovosti življenja. Osrednja vidika teh koristi sta zanesljivost oskrbe in cenovna dostopnost. Infrastruktura, prilagojena invalidom, mora zagotavljati enakopravno udeležbo v družbi in jim omogočati samostojno življenje.

- Smernica vključuje naslednje vidike zdravstvenega varstva in neoviranega dostopa:
 - Pridobljena sredstva so namenjena vzpostavitvi ali vzdrževanju objektov za bolne, starejše in invalidne osebe.
 - Financiranje strukturnih ukrepov je namenjeno izboljšanju neoviranega dostopa.
- Visoka družbena dodana vrednost ustvarjanja in zagotavljanja varnosti zdravstvene oskrbe in invalidom prijazne infrastrukture močno odtehta nekaj preostalih družbenih tveganj. Sama smernica kaže, da so te kategorije financiranja usklajene s ciljema trajnostnega razvoja 3 (zdravje in dobro počutje) in 10 (zmanjšanje neenakosti).

Nekateri pozitivni učinki so lahko omejeni in so obravnavani v nadaljevanju.

- Ustvarjanje zdravstvene infrastrukture, zlasti v obliki stavb, je lahko v nasprotju z okoljskimi cilji, na primer zaradi porabe zemljišč in virov.
 - Vsa družbena tveganja, ki lahko obstajajo v fazi gradnje ali v dobavni verigi, kot so negotovi delovni pogoji ali neetične poslovne prakse, v smernici niso obravnavana.
- **Družbena vrednost financiranja izhaja neposredno iz področij financiranja zdravstvenega varstva in neoviranega dostopa. Specifična tveganja – zlasti tveganja v fazi gradnje – v smernici niso obravnavana, vendar je zaradi regionalne usmerjenosti projektov tveganje majhno.**

C.3. Bonitetna ocena – družbeni učinek uporabe sredstev

- Pričujoče drugo mnenje ne ocenjuje posameznih projektov, temveč širok in nehomogen spekter možnih projektov. Dejanskih pričakovanih žariščnih točk še ni mogoče oceniti, zato je ocena učinka družbenega proizvoda očitno pozitivna, vendar le na indikativni lestvici.

proaktivno		aktivno		nevtralnno		negativno			
A+	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	EX
a		b			c			NR	
ab				bc					
ba									

D. Izbira in ovrednotenje projektov

.....

»Kako izdajateljica izbere projekte ter ovrednoti družbene in okoljske učinke?«

.....

Izdajateljica odgovarja za zagotavljanje, da se sredstva, pridobljena iz izdaj obveznic, uporabijo za trajnostne namene. V ta namen je treba vzpostaviti tako okoljska oz. družbena merila financiranja kot tudi postopke, ki v čim večji meri zagotavljajo njihovo prvotno in tekoče upoštevanje. To med drugim vključuje preverjanje učinkovitosti (t. i. Impact Assessment, torej ocena učinka). Med drugim načela ICMA (Združenje mednarodnih kapitalskih trgov) glede zelene in družbene obveznice v ta namen priporočajo oblikovanje kvalitativnih in, če je to mogoče, kvantitativnih KPI-jev (ključni kazalniki učinkovitosti) za prikaz trajnostnega učinka.

D.1. Pozitivna merila

- Pozitivna merila (»merila upravičenosti«) za sklad trajnostnega financiranja na področju kategorij okoljskega financiranja so izčrpna. Ponekod so trajnostni certifikati za posamezne teme opredeljeni kot zahteve (npr. oznake za stavbe). V nekaterih primerih so opredeljene tudi konkretne mejne vrednosti (npr. vsaj 30-odstotni prihranek energije, vode ali drugih surovin). Za dve kategoriji financiranja je osnovna taksonomska upravičenost določena s sklicevanjem na tematsko specifična merila za tehnično ocenjevanje iz uredbe EU o taksonomiji.
 - Pozitivna merila za kategorije družbenega financiranja so že zdaj zelo tesno povezana in v celoti dovolj jasna. Poleg tega so navedene tudi posebne ciljne skupine, tj. skupine ljudi, ki naj bi imele od tega financiranja neposredne ali posredne koristi.
 - Poleg tega velja, da so zavodi, ki si prizadevajo za družbeni namen kot tak, upravičeni do financiranja ne glede na konkreten projekt. Sem spadajo tudi zavodi, ki v svojih področjih dejavnosti dosledno sledijo družbenemu poslanstvu (npr. boj proti revščini).
 - Na podlagi priročnika za kreditni postopek (za pravne oziroma zasebne stranke) svetovalci za stranke evidentirane dogovore o financiranju označijo kot (1) sklad trajnostnega financiranja / ekologija ali (2) sklad trajnostnega financiranja / družba ali (3) sklad trajnostnega financiranja / ekologija in družba v skladu z navedenimi merili. Preostali primeri so razvrščeni kot »brez trajnostnega financiranja« ali »brez izbire«.
 - Za zadolžnice, vezane na ESG (okoljski, družbeni in upravljavski), in kredite, vezane na ESG, veljajo ločene zahteve. Te se lahko dodelijo v sklad trajnostnega financiranja, če so opredeljeni ključni kazalniki uspešnosti »primerni, ustrezni in ambiciozni«, podjetje izdajatelj pa je zavezano znanstveno utemeljenim ciljem ali ima jasno nadpovprečno oceno priznane bonitetne agencije. Ti instrumenti se preverijo vsakih šest mesecev, da se zagotovi njihova nadaljnja ustreznost.
- **BKS Bank v svoji smernici sprejema širok pristop k okoljsko in družbeno trajnostnemu financiranju ter je zanj oblikovala merila primernosti, ki so v večini kategorij financiranja dosledno specifična. Vsaka vloga za financiranje gre skozi standardiziran kreditni postopek, ki zagotavlja sistematično oceno in dodelitev.**

D.2. Negativna merila

- Merila za izključitev iz Navodila za izvajanje zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma ter iz drugih delovnih navodil se uporabljajo v celotni banki ter se nanašajo zlasti na družbena vprašanja in vprašanja upravljanja. V času pisanja tega drugega mnenja so veljala naslednja:
 - kršenje človekovih ali delavskih pravic,
 - sporno orožje in jedrsko orožje,
 - tobak,
 - pornografija, javne hiše in nočni klubi,
 - pranje denarja in financiranje terorizma,
 - stave in igre na srečo,
 - *off-shore* transakcije.

● Poleg tega so v skladu s Podnebno strategijo in strategijo načrtovanih aktivnosti številne dejavnosti v banki iz okoljskih razlogov izključene iz dajanja kreditov. V trenutni različici (januar 2024), v času pisanja tega drugega mnenja, so to naslednja merila za izključitev:

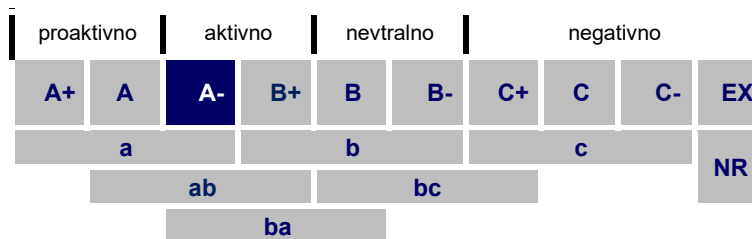
- podjetja, ki več kot 5 % prometa dosežejo z dejavnostmi, povezanimi s pridobivanjem energije z jedrsko cepitvijo,
- podjetja, ki več kot 5 % prometa ustvarijo z dejavnostmi v premogovniškem sektorju (raziskovanje, predelava, proizvodnja, distribucija, proizvodnja električne energije, proizvodnja toplote),
- namenski krediti za širitev premogovne infrastrukture,
- namenski krediti za nekonvencionalne naftne projekte (nafta iz skrilavca, naftni pesek, arktična nafta).
- Od leta 2025: namenski krediti za širitev naftne infrastrukture in podjetja, ki več kot 30 % prometa ustvarijo z naftnimi dejavnostmi (raziskovanje, predelava, proizvodnja, distribucija, proizvodnja električne energije, proizvodnja toplote).
- Od leta 2026: namenski krediti za projekte na področju zemeljskega plina.

● Vsa zgoraj navedena merila za izključitev se zahtevajo tudi za dodelitev v sklad trajnostnega financiranja. Smernica se sklicuje na oba zgoraj predstavljena seznama meril in izrecno opisuje izvlečke iz naslednjih:

- sporno orožje in jedrsko orožje,
- pornografija, vključno z bordeli in javnimi hišami,
- stave in igre na srečo,
- mednarodne transakcije z dragimi kamni ali plemenitimi kovinami, ki niso povezane z Avstrijo,
- tuje politične stranke,
- tobak.

► Vsa negativna merila, ki izhajajo iz nadrejenih politik na ravni banke in veljajo tudi za sklad trajnostnega financiranja, so obsežna in se izvajajo v različnem obsegu. Zajemajo pomembna okoljsko in družbeno problematična območja, pa tudi tista, ki v praksi regionalne banke verjetno ne bodo igrala pomembne vloge.

D.3. Bonitetna ocena – izbira in ovrednotenje projektov

E. Upravljanje finančnih sredstev

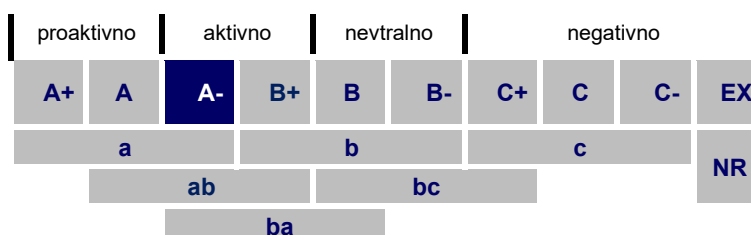
»Kako izdajateljica zagotavlja uporabo finančnih sredstev v smislu trajnostnega razvoja?«

Izdajateljica odgovarja za zagotavljanje namenske ločitve (npr. ločeni knjigovodski cikli ali portfelji, interna dokumentacija) ter zadostne in preverljive povezave vplačil s trajnostnimi projekti. Med drugim načela ICMA (Združenje mednarodnih kapitalskih trgov) glede zelene in družbene obveznice zahtevajo, da se v ta namen določijo jasni postopki in ukrepi.

E.1. Upravljanje finančnih sredstev

- Neto izkupiček finančnih instrumentov v okviru smernice trajnostnega financiranja BKS Bank (zelene in družbene obveznice, trajnostni varčevalni produkti in tekoči računi) se uporabi za financiranje oz. refinanciranje kreditnih terjatev iz sklada trajnostnega financiranja.
 - Da bi preprečili večkratno dodeljevanje sredstev, se v osrednjem bančnem sistemu deponira le en namen uporabe sredstev (okoljski, družbeni ali okoljski in družbeni), ki je označen kot del sklada trajnostnega financiranja. Označevanje poteka v okviru postopka preverjanja kredita. Skladnost s smernico trajnostnega financiranja v nadaljevanju preveri oddelek za obvladovanje tveganj, oddelek za kontroling pa to tekoče nadzira.
 - V sklad trajnostnega financiranja se stekajo samo novi posli BKS Bank. Referenčni datum za to je 1. januar 2023, kar pomeni, da je od datuma začetka veljavnosti pregledane različice smernice (april 2024) dovoljeno vsaj omejeno regresiranje obstoječih kreditov.
 - Cilj smernice je, da se v sklad trajnostnega financiranja razporedi večji obseg sredstev, kot je nepravilnih finančnih instrumentov, tj. da se ohrani varnostna rezerva. Načrtovana odplačila kreditov se pripoznajo vnaprej, da se prepreči primanjkljaj. Spremljanje se izvaja na podlagi mesečnih statističnih podatkov o trajnosti iz nadzora prodaje. V primeru primanjkljaja bi se ta odpravil takoj, ko postane znan.
 - V primeru takšnega primanjkljaja in tudi začasne naložbe prihodkov iz instrumentov trajnostnega refinanciranja se do popolne porabe sredstev izvajajočasne naložbe v denar in denarne ustreznike, kot so zelene, družbene ali trajnostne obveznice. Uporablja se trenutna različica meril za trajnostne naložbe BKS Bank.
- **Pravila smernice in preostali relevantni procesi v BKS Bank v zadostni meri zagotavljajo, da se sredstva, glede na vsebine, obsege in zapadlost, uporabljajo v skladu s predvidenim namenom.**

E.2. Bonitetna ocena – upravljanje finančnih sredstev

F. Poročanje

»V kakšni obliki in kakovosti so na voljo informacije o projektih v zvezi s trajnostnim razvojem?«

Čim preglednejša dokumentacija o pomembnih vidikih in njeno redno posodabljanje pomenita za vlagatelje pomemben temelj za njihovo odločanje in tekoče spremljanje. Med drugim načela ICMA (Združenje mednarodnih kapitalskih trgov) glede zelene in družbene obveznice zajemajo zadevne informacije o vsebini in pogostosti.

F.1. Poročanje

● Smernica trajnostnega financiranja BKS Bank bo na voljo na spletni strani izdajateljice. Tekoče poročanje vključuje (1) uporabo neto prihodkov (poročilo o dodelitvi) in (2) letno poročanje o učinkih.

● (1) Poročilo o dodelitvi vključuje »skupni znesek neporavnanih finančnih instrumentov in delež prihodkov za namene financiranja ali refinanciranja ter delež dodeljenih in preostanek neto prihodkov, ki še niso bili uporabljeni za zelena/družbena sredstva«.

● Družbeni in okoljski vpliv financiranja je predstavljen v (2) poročilu o učinkih (nazadnje za leto 2022 za že izdane obveznice, povezane s projektom). Tam je načrtovana kvantitativna ocena ustreznega trajnostnega učinka na podlagi ključnih kazalnikov uspešnosti. V smernici so že opredeljeni ustrezni kazalniki za najpomembnejša področja financiranja: npr. zmanjšanje potreb po primarni energiji v kWh/m², letna proizvodnja energije iz obnovljivih virov, prihranki CO² v tonah CO²e, število zgrajenih stanovanj itd.

● BKS Bank namerava to drugo mnenje objaviti tudi na svoji spletni strani. Enako velja tudi za vse poznejše različice.

► Redno in smiselno poročanje o dodeljevanju sredstev v skladu s smernico ter njihovem družbenem in okoljskem vplivu se izvaja vsako leto in je javno dostopno. Poleg tega sta smernica in to drugo mnenje javno dostopna.

F.2. Bonitetna ocena – poročanje

proaktivno		aktivno		nevtralnno		negativno			
A+	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	EX
a		b		c					
ab		bc							NR
ba									

G. Trajnostni vidik izdajateljice

»Kako dobro je trajnostno delovanje izdajateljice, neodvisno od predstavljene obveznice?«

Presojanje trajnostnega delovanja izdajateljice poteka po modelu agencije rfu glede trajnosti. Ta temelji na šestih kontaktnih skupinah (zaposleni, družba, stranke, tržni partnerji, vlagatelji, okolje), dopolnjeno z analizo verige dodane vrednosti za produkte oz. storitve. Skupno vsebuje model agencije rfu glede trajnosti približno 100 posameznih meril, ki se uveljavijo s pribl. 400 kvantitativnimi in kvalitativnimi kazalniki. Vrednosti se prek več ravni združijo v skupno bonitetno oceno na lestvici od A+ do C– oz. v primeru omejenih podatkov v indikativno bonitetno oceno od a do c.

G.1. Trajnostni vidik izdajateljice

● **Profil:** BKS Bank AG je avstrijska univerzalna banka z bilančno vsoto v višini 10,7 milijarde evrov (31. 12. 2023) in povprečno 1.150 zaposlenimi. Banka s sedežem v Celovcu je regionalno močno zasidrana zlasti v južnem in vzhodnem delu Avstrije. BKS Bank deluje tudi na mednarodni ravni in ima bančne poslovalnice v Sloveniji, na Hrvaškem in Slovaškem ter predstavništva na Madžarskem in v Italiji. Leta 2023 je bila ustanovljena družba BKS Leasing, ki je vstopila na srbski trg. BKS Bank je del skupine 3 Banken, s produkti za bančni račun, varčevalnimi in naložbenimi produkti ter produkti financiranja pa oskrbuje tako zasebne kot poslovne stranke.

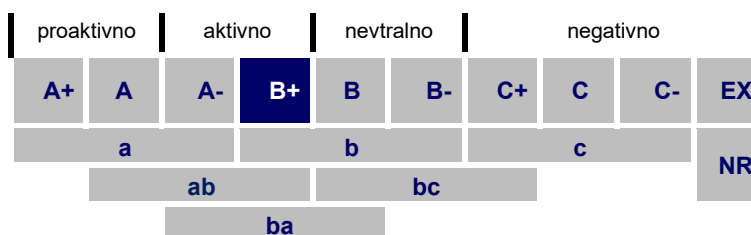
● **Trajnostna strategija in vodenje:** BKS Bank ima na področju trajnostnega razvoja izdelano vizijo o razmerjih do najpomembnejših skupin deležnikov. Opredelila je eksplicitne cilje in ukrepe, ki jih realizira prek ključnih kazalnikov učinkovitosti. Trajnostno vodenje je bilo v preteklih letih vse bolj institucionalizirano in izpopolnjeno. BKS Bank že več let objavlja poročila o trajnostnem razvoju, stalno pa širi naslovljena vsebinska področja. Družba ima certifikat EMAS in je članica Združenja zelene financiranja (Green Finance Alliance).

● **Produkti in storitve:** Širok portfelj produktov in storitev ustreza portfelju univerzalne banke. V okviru izrazitega poudarka na sodelovanju s srednje velikimi podjetji se osredotoča na gradbeno in nepremičninsko panogo, industrijo ter panogo motornih vozil. Obstoječa izključitvena merila za financiranje in naložbe redno dopolnjuje; zajemajo jedrsko energijo, oboroževanje, kršitve človekovih pravic in številna druga področja. V ponudbi vključuje trajnostne varčevalne, naložbene in kreditne produkte. Trajnostno financiranje za zdaj dosega razmeroma nizek delež, in sicer približno 10 % skupne bilance.

● **Razmerja deležnikov:** Politika ravnanja s strankami poudarja vidika zadovoljstva strank in kakovosti svetovanja. Upravljanje kakovosti poteka v skladu s certifikatom EFQM. Na področju zaposlenih je poudarek na zadovoljstvu, usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja ter zdravstvenem varstvu. Z regionalno zasidranostjo ter podporo za izobraževalne, kulturne in družbene projekte se družbi BKS Bank priznava korporativno državljanstvo. Okoljske dejavnosti med drugim zajemajo energetska učinkovitost stavb in upravljanje voznega parka. Ogljični odtis znaša približno dve toni CO₂e na zaposlenega. Pri nabavi se ne uporabljajo nobena nadpovprečna družbena ali okoljska merila.

► **BKS Bank dosega (nazadnje na referenčni datum 6/2023) dobro bonitetno oceno agencije rfu glede trajnosti, in sicer B+.** Banka izkazuje skupno nadpovprečen profil trajnostnega razvoja z jasno pozitivnim trendom in je od leta 2016/2017 prehodno članica trajnostnega indeksa VÖNIX.

G.2. Bonitetna ocena – trajnostni vidik izdajateljice

H. Skupna ocena

»Kako je trajnostna kakovost smernice z vsemi njenimi delnimi področji povzeta v oceni?«

Skupna ocena trajnostne kakovosti smernice se določi z združitvijo ocen šestih delnih področij, pri čemer ima največjo težo vpliv uporabe sredstev.

H.1. Ovrednotenje in bonitetna ocena delnih področij

► Okoljski učinek uporabe sredstev

A–

Financiranje obnovljivih virov energije, prilagajanja podnebnim spremembam, energetsko učinkovitih stavb, trajnostnih prometnih sistemov, sodobne komunikacijske infrastrukture, vod, gospodarnega ravnanja z viri in krožnega gospodarstva ima, vsaj pod pogoji iz smernice, pozitivne okoljske učinke. Obstajajo pa negotovosti in preostala tveganja, na primer na področjih dobavne verige in varstva biotske raznovrstnosti.

► Družbeni učinek uporabe sredstev

ab

Družbena vrednost financiranja je neposredna posledica široko opredeljenih področij financiranja, kot so zdravje, dostopnost, dostopna stanovanja in izobraževanje. Posebna tveganja – npr. v fazi gradnje – v smernici niso obravnavana, vendar so zaradi regionalne usmerjenosti projektov običajno majhna.

► Izbira in ovrednotenje projektov

A–

Postopki in odgovornosti za izbiro in ocenjevanje projektov so v smernici in poglobljenih procesnih dokumentih jasno opredeljeni in izvedeni. Poleg pozitivnih zahtev veljajo tudi negativna merila, pri čemer se smernica sklicuje na celovita merila za izključitev, ki veljajo za vse banke ter zajemajo pomembna okoljsko in družbeno problematična področja.

► Upravljanje finančnih sredstev

A–

Pravila smernice in preostali relevantni procesi v BKS Bank v zadostni meri zagotavljajo, da se sredstva, glede na vsebine, obsege in zapadlost, uporabljajo v skladu s predvidenim namenom.

► Poročanje

A–

Redno in smiselno poročanje o dodeljevanju sredstev v skladu s smernico ter njihovem družbenem in okoljskem vplivu se izvaja vsako leto in je javno dostopno. Poleg tega sta tudi smernica in pričujoče drugo mnenje javno dostopna.

► Trajnostni vidik izdajateljice

B+

BKS Bank dosega (nazadnje na referenčni datum 6/2023) dobro bonitetno oceno agencije rfu glede trajnosti, in sicer B+. Banka izkazuje skupno nadpovprečen profil trajnostnega razvoja z jasno pozitivnim trendom in je od leta 2016/2017 članica indeksa VÖNIX.

H.2. Skupna ocena

► Ocena trajnosti trajnostne finančne smernice BKS Bank, ki povzema vse zgoraj navedene dejavnike, znaša »A–«. To ustreza izrazito nadpovprečni trajnostni kakovosti in izpolnjuje zahteve smernice zelenih ali družbenih obveznic.

proaktivno		aktivno		nevtralno		negativno				
A+	A	A–	B+	B	B–	C+	C	C–	EX	
a			b			c			NR	
ab				bc						
ba										

I. Skladnost s standardi

.....

»Ali je smernica skladna z ustreznimi državnimi in mednarodnimi standardi?«

.....

Zelene, družbene in trajnostne obveznice oziroma osnovne smernice so običajno usklajene z državnimi ali mednarodnimi standardi in sistemi certificiranja. V tem poglavju se izrecno ocenjuje, ali so izpolnjeni predpisi, ki jih navaja izdajateljica za zadevno obveznico ali smernico.

I.1. Načela zelenih in družbenih obveznic ter preostale smernice ICMA

- Združenje mednarodnih kapitalskih trgov (ICMA) je pripravilo vrsto smernic za oblikovanje obveznic, povezanih s trajnostjo. To so načela zelenih obveznic (GBP), načela družbenih obveznic (SBP), smernice trajnostnih obveznic (SBG) in načela obveznic, povezanih s trajnostjo (SLBP).
- Smernica trajnostnega financiranja BKS Bank temelji na naslednjih standardih ICMA v različicah, veljavnih v času priprave smernice in drugega mnenja:
 - načela ICMA glede zelenih obveznic (različica iz junija 2021),
 - načela ICMA glede družbenih obveznic (različica iz junija 2023),
 - načela ICMA glede trajnostnih obveznic (različica iz junija 2021).
- **Smernica trajnostnega financiranja BKS Bank izpolnjuje zahteve načel zelenih obveznic, načel družbenih obveznic in smernic ICMA za trajnostne obveznice glede (1) uporabe prihodkov, (2) postopka ocenjevanja in izbire projektov, (3) upravljanja prihodkov in (4) poročanja, pa tudi priporočila glede preglednosti v obliki (a) smernic in (b) zunanjih pregledov.**

Pravne opombe

To poročilo je namenjeno izključno v informativne namene in ne pomeni izjave glede ekonomske dobičkonosnosti ali stabilnosti in ni priporočilo za nakup ali prodajo vrednostnih papirjev ali drugih finančnih produktov.

Uporabljene informacije so pridobljene iz virov, ki se obravnavajo kot zaupanja vredni ter ki so bili izbrani v dobri veri in po najboljših močeh. Ovrednotenja temeljijo deloma na subjektivnih modelih in interpretacijah tistih oseb, ki jim je zaupana izvedba analize, in na podlagi vednosti ob zaključku redakcije. Agencija rfu ne prevzema nobene odgovornosti za pravilnost, točnost in popolnost podanih informacij in ocen ter si ob vsakem času pridržuje pravico do sprememb in dopolnitev.

rfu research GmbH

Adresse A-1060 Wien, Loquaipplatz 13/10

Web www.rfu.at, office@rfu.at

Telefon +43 (1) 796 9999 0

Firmenbuch FN 605354 b Handelsgericht Wien

UID AT U79571526